

แบบรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล
ตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒
(ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๘)
ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

เรื่อง	สารบัญ	หน้า
การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลโนนสง่า		๑
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล		๑
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร		๑
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร		๕
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI		๘
๑.๔ สินค้าเอกลักษณ์ที่สำคัญ		๘
๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ข้าว		๘
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม		๘
๒) พื้นที่ปลูกข้าว		๙
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต		๙
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก		๑๑
๕) ต้นทุนการผลิต		๑๒
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด		๑๒
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่		๑๒
๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข		๑๓
๓. การจัดทำ TOWS Matrix		๑๔

สารบัญตาราง

เรื่อง		หน้า
ตารางที่ ๑	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๑
ตารางที่ ๒	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๒
ตารางที่ ๓	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๒
ตารางที่ ๔	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๓
ตารางที่ ๕	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๔
ตารางที่ ๖	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๔
ตารางที่ ๗	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๔
ตารางที่ ๘	ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๕
ตารางที่ ๙	แสดงทรัพยากรดิน ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๖
ตารางที่ ๑๐	แสดงจำนวนแหล่งน้ำ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๗
ตารางที่ ๑๑	แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๙
ตารางที่ ๑๒	แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๑๒
ตารางที่ ๑๓	แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๑๓

สารบัญภาพ

เรื่อง		หน้า
ภาพที่ ๑	แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๑
ภาพที่ ๒	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๒
ภาพที่ ๓	แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๓
ภาพที่ ๔	แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๓
ภาพที่ ๕	แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๖
ภาพที่ ๖	แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๖
ภาพที่ ๗	แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๗
ภาพที่ ๘	แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๗
ภาพที่ ๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๘
ภาพที่ ๑๐	แสดงชั้นความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๘
ภาพที่ ๑๑	แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๙
ภาพที่ ๑๒	แสดงวิธีการตลาดข้าวหอมมะลิของตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	๑๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุว์เรือนเกษตรกร

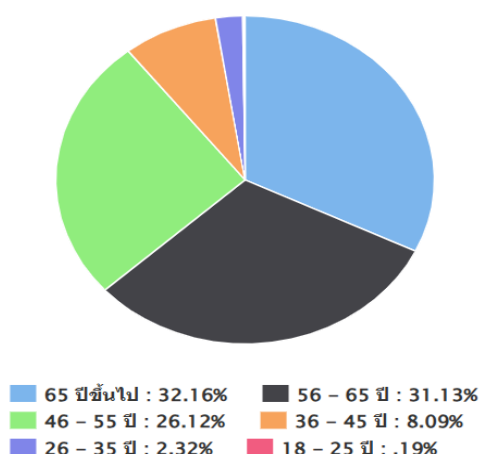
ตำบลโนนสง่า มีครุว์เรือนเกษตรกร จำนวน ๑,๐๗๖.๐๐ ครุว์เรือน โดยมีหัวหน้าครุว์เรือน เกษตรกรอายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๓๔๖ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑๖ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๓๓๕ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๑๓ อายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๒๘๑ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑๒ อายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๘๗ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๘.๐๙ อายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี จำนวน ๒๕ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๒ และอายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี จำนวน ๒ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนจำแนกตามอายุ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ช่วงอายุ (ปี)	ครุว์เรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๓๔๖.๐๐	๓๒.๑๖
๕๖ - ๖๕ ปี	๓๓๕.๐๐	๓๑.๑๓
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๘๑.๐๐	๒๖.๑๒
๓๖ - ๔๕ ปี	๘๗.๐๐	๘.๐๙
๒๖ - ๓๕ ปี	๒๕.๐๐	๒.๔๒
๑๘ - ๒๕ ปี	๒.๐๐	๐.๑๙
รวม	๑๐๗๖.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand พ.ศ. ๒๕๖๗

หัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
(ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand)

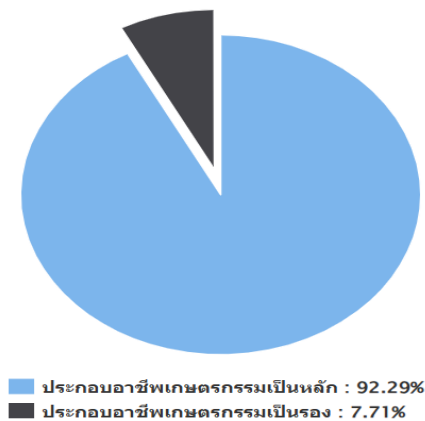
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลโนนสง่า มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑,๘๙๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๙ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๖

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๙๙๓	๙๒.๒๙
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๘๓.๐๐	๗.๗๑

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

(ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

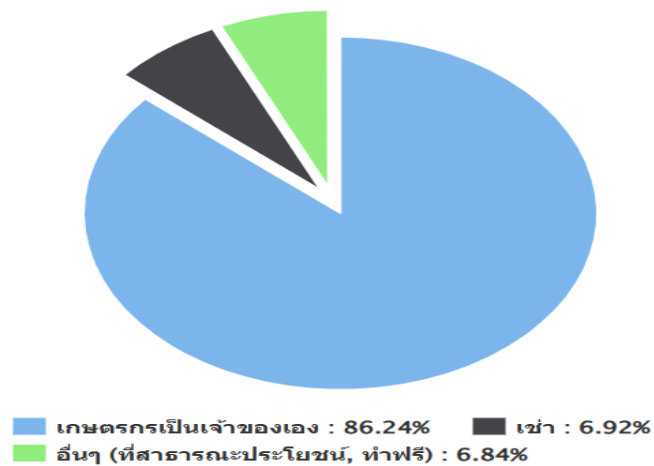
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลโนนสง่า ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๑,๐๔๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๒๔ รองลงมาคืออื่นๆ เช่น จำนวน ๘๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๒ และ อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๘๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๑,๐๔๗	๘๖.๒๔
อื่น ๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๘๓	๖.๘๔
เช่า	๘๔	๖.๙๒

ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand พ.ศ. ๒๕๖๘

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
(ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง)

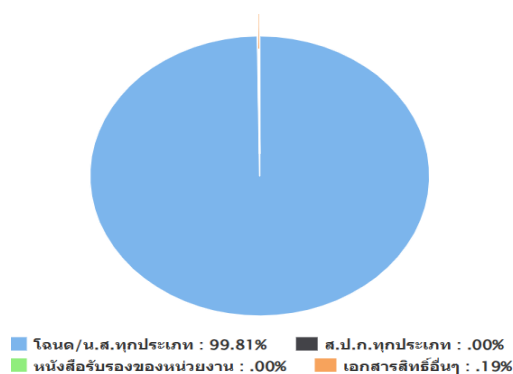
เกษตรกรตำบลโนนสง่า มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑,๐๔๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๘๑ และเอกสารสิทธิ์อื่น ๆ จำนวน ๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ .๑๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	เอกสารสิทธิ์อื่น ๆ	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	รวม
๑,๐๔๗	๐	๒	๐	๑,๐๔๙

ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
(ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลโนนสง่า มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑กลุ่ม สมาชิก ๑๐ ราย ๒ กลุ่มกลุ่มหมู่บ้านเกษตรกร สมาชิก ๑๐ ราย และวิสาหกิจชุมชน แห่ง สมาชิก ๕๔๗ ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)
โนนสง่า	๐	๐	๓	๕๕	๑	๑๐	๒๒	๒๑๐

ที่มา : กลุ่มงานสถาบันอำเภอปทุมรัตต์, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอปทุมรัตต์ มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย ๑ ศูนย์ และ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกต.	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏินูป ที่ดิน	
โนนสง่า	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปทุมรัตต์, พ.ศ.๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลโนนสง่า มีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๑๕ ราย หมอдин - ราย และอาสาสมัครปศุสัตว์ ๑ ราย

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ตำบล	อาสาสมัครเกษตร หมู่บ้าน (ราย)	หมอдин (ราย)	อาสาสมัคร ปศุสัตว์	ครูบัญชีอาสา (ราย)	อาสาสมัคร ปฏินูปที่ดิน (ราย)
โนนสง่า	๑๕	๒๑	๑๐	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปทุมรัตต์, พ.ศ.๒๕๖๗

(๒) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตำบลโนนสง่า มีศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมหลัก เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๘ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลโนนสง่า
อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

แบบสรุปข้อมูล					
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด					
ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
		หมู่	ตำบล		
ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	โนนสง่า	นายจิระศักดิ์ สาทิ	๐๖๕๓๒๘๖๒๓๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปทุมรัตน์, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	โนนสง่า	นาแปลงใหญ่บ้านดงช้างหมู่ ๑	ข้าว	๔๔	๗๗๒	นายสมพร ingham	๐๖๓๑๕๑๙๑๙๓
๒	โนนสง่า	นาแปลงใหญ่บ้านดงช้าง ม.๒ ต.โนนสง่า	ข้าว	๔๑	๕๘๕	นางสุรัสวดี สิมงาม	๐๘๙๙๓๗๗๓๔๑
๓	โนนสง่า	นาแปลงใหญ่สหกรณ์การเกษตรการเกษตรปทุมรัตน์	ข้าว	๔๓	๗๒๓	นางพันธ์ทอง จันทร์สีทา	๐๙๕๖๖๘๑๙๓๗
๔	โนนสง่า	วสข.ศูนย์ขยายเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านโนนโพธิ์	ข้าว	๓๑	๖๔๖	นายสุฤทธิ สาทิ	๐๙๓๔๑๕๖๑๓๖
๕	โนนสง่า	นาแปลงใหญ่โนนจาน - โนนเจริญ	ข้าว	๔๖	๔๖๐	นายอุดม โคตรปลากู่	๐๙๗๗๓๓๐๙๕๒
๖	โนนสง่า	นาแปลงใหญ่บ้านหนองส่วย	ข้าว	๓๕	๔๕๑	นายสุพรรณ อุทธิสินธุ์	๐๘๗๐๑๐๙๗๗๒
๗	โนนสง่า	เกษตรแบบแปลงใหญ่บ้านดงช้าง	ข้าว	๓๘	๖๔๓	นางฉัตรดาว สายสมร	๐๙๐๙๔๘๐๓๓๘
๘	โนนสง่า	นาแปลงใหญ่โนนเจริญ	ข้าว	๓๗	๔๔๕	นางภิรมยา อุทธิสินธุ์	๐๘๙๕๑๖๓๐๙๖
๙	โนนสง่า	แปลงใหญ่พืชผัก หมู่ ๕ , ๖ ต.โนนสง่า	พืชผัก	๓๔	๔๓	นายบุญดี แสนลิ้ม	๐๙๘๑๑๘๘๖๕๗

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอปทุมรัตน์, พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

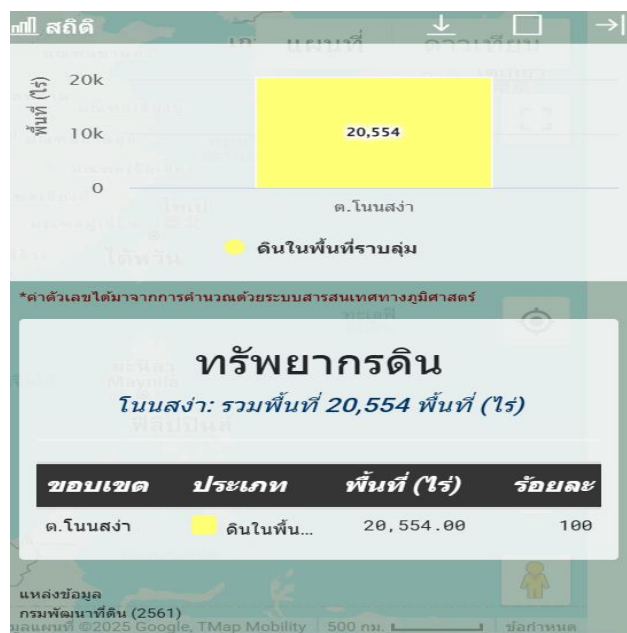
๑) ทรัพยากรดิน

ตำบลโนนสง่า ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีเนื้อที่ ๒๐,๕๕๔ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๐ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๐,๕๕๔	๑๐๐

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๕ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลโนนสง่า เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๘๐ % ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลโนนสง่า ๘ บ่อ
- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่แม่น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำ

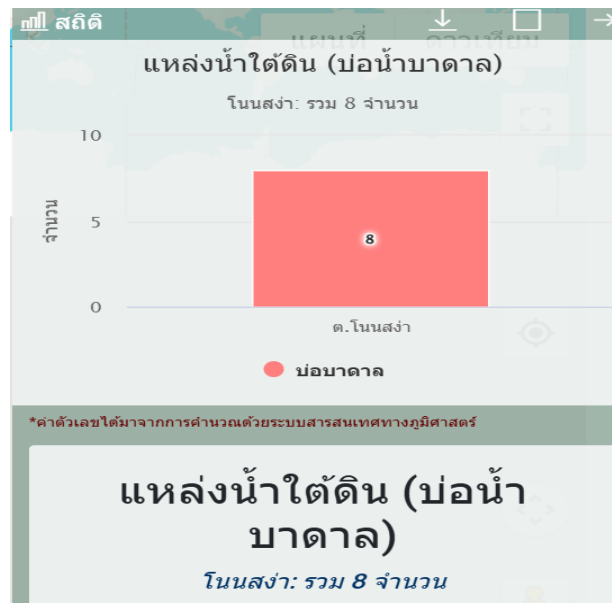
ผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลโนนสง่า มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตร แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๖ แห่ง

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนแหล่งน้ำ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

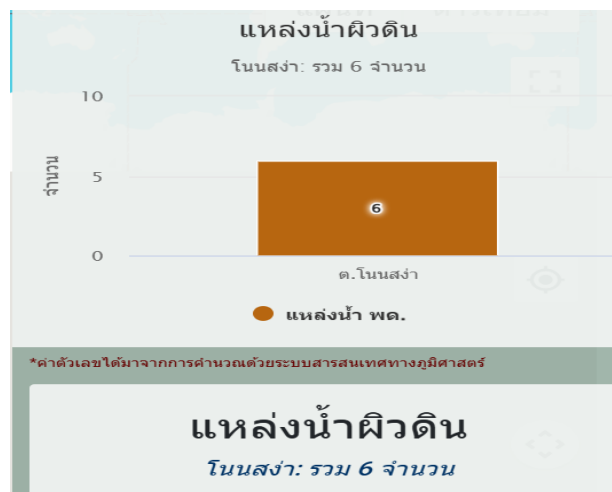
ตำบล	จำนวนแหล่งน้ำ พด.	จำนวนบ่อบาดาล
------	-------------------	---------------

โนนสง่า	๖	๘
---------	---	---

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๗ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
(ที่มา : กรมชลประทาน และ ส.ป.ก. (๒๕๕๙-๒๕๖๑) กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
(ที่มา : กรมชลประทาน และ ส.ป.ก. (๒๕๕๙-๒๕๖๑) กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

๑.๓ สีน้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินน้ำ GI

(ไม่มี)

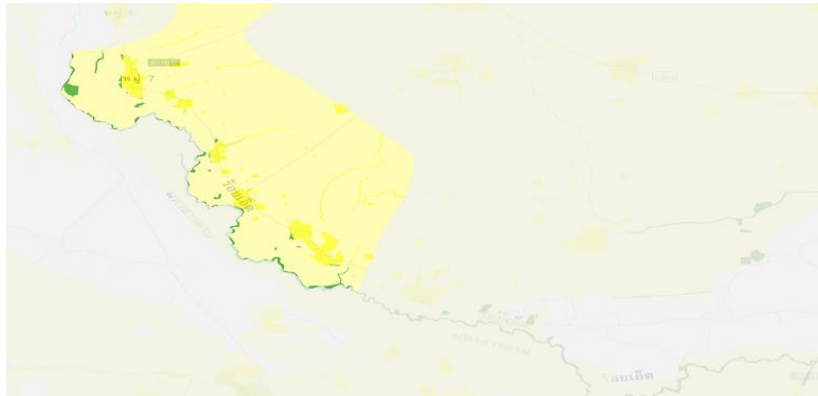
๑.๔ สีนน้ำเอกลักษณ์ที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินน้ำ ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลโนนสง่า มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๒๐,๕๕๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑,๘๙๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๔๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐

ภาพที่ ๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๑๐ แสดงชั้นความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลโนนสง่า อำเภอบุพผรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๓)

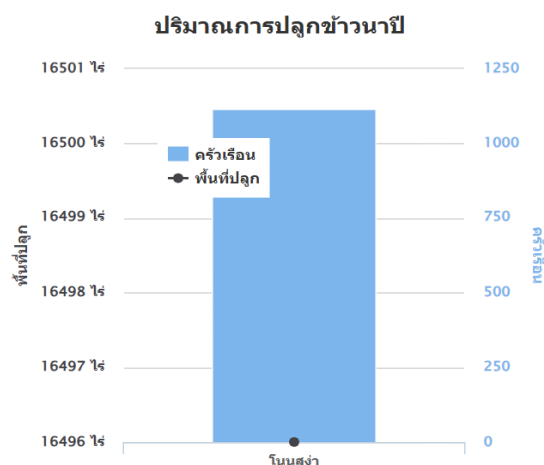
๒) พื้นที่ปลูก

ตำบลโนนสง่า มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๒๓,๔๗๖ ไร่ ครึ่งเรือนเกษตรกร ๓,๖๘๘ ครึ่งเรือน และมีพื้นที่เก็บเกี่ยว ๒๓,๔๗๖ ไร่

ตารางที่ ๑๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโนนสง่า อำเภอบุพผรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ตำบล	ครึ่งเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
โนนสง่า	๑,๑๑๗	๑๖,๔๙๖	๑,๖๔๙๖

ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand, พ.ศ.๒๕๖๓

ภาพที่ ๑๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลโนนสง่า อำเภอบุพผรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
(ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

อำเภอปทุมรัตน์ส่วนใหญ่จะปลูกข้าวเจ้า โดยใช้พันธุ์ขาวดอกมะลิ๑๐๕ และมีบางส่วนปลูกข้าวเหนียว โดยใช้พันธุ์ กข๖

(๒) การเตรียมดิน

- การเตรียมดินสำหรับการทำนาด้วยวิธีปักดำ โดยการไถตะเพื่อทำการพลิกดินชั้นล่างขึ้นมาสัมผัสออกซิเจนรวมถึงเป็นการตากดินเพื่อทำลายวัชพืชด้วย โดยทิ้งไว้ประมาณ ๑-๒ สัปดาห์ จากนั้นให้ทำการไถแปรอีกครั้ง เพื่อเอาเศษซากพืชออกจากแปลงนาเป็นการพลิกดินที่กลบขึ้นมาเพื่อทำลายวัชพืชที่เกิดขึ้นมาใหม่ และยังเป็นการย่อยดินให้มีขนาดเล็กลง จากนั้นจะทำการคราดเพื่อเอาเศษ วัชพืชออกจากแปลง และเป็นการปรับระดับพื้นที่ให้มีความสม่ำเสมอจนสามารถตกกล้าและปักดำได้

- การเตรียมดินสำหรับการทำนาหว่านน้ำตม เป็นวิธีการเตรียมดินเหมือนกับการทำนาด้วยวิธีปักดำ แต่จะแตกต่างกันตรงที่การทำร่อง ขนาดแปลงจะใหญ่กว่า แต่ถ้าเป็นการปลูกแบบนาหว่านแห้งจะต้องรอให้ฝนตกลงมาเพื่อให้ดินมีความชื้นก่อนจึงทำการไถตะแล้วปล่อยทิ้งไว้ เพื่อให้วัชพืชเน่าสลายไป จากนั้นก็ทำการไถแปรอีก ๑ ครั้ง จึงทำการหว่านเมล็ด แล้วทำการคราดกลบเมล็ดข้าว

- การเตรียมดินสำหรับการทำนาด้วยวิธีการหว่านหรือหยอดข้าวแห้ง เป็นการเตรียมดินในขณะที่ไม่มีน้ำขังในแปลงนา โดยไถตะลึกลงไปประมาณ ๑๕ - ๒๐ เซนติเมตร พลิกกลับหน้าดินทิ้งไว้ประมาณ ๑-๒ สัปดาห์เพื่อให้ดินชั้นล่างรับออกซิเจนจากอากาศซึ่งเป็นการกำจัดวัชพืช โรคพืชและแมลงศัตรูข้าว จากนั้นไถแปร ๑-๒ ครั้ง เพื่อกำจัดวัชพืชและย่อยดิน หว่านเมล็ดข้าวแห้งหรือหยอดเมล็ดเสร็จแล้วคราดกลบเมล็ด

(๓) การปลูก

ตำบลโนนสง่า ส่วนใหญ่ทำนาหว่านประมาณ ๙๐ % ทำนาดำประมาณ ๑๐ %

- การทำนาหว่าน เป็นการปลูกข้าวโดยเอาเมล็ดพันธุ์หว่านลงในพื้นที่ที่ได้มีการไถเตรียมแล้ว การทำนาหว่านจะมีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ การหว่านเมล็ดข้าวแล้วจึงไถกลบข้าว โดยขั้นแรกจะทำการไถตะก่อนจากนั้นก็หว่านเมล็ดข้าวแล้วทำการไถกลบข้าวและวัชพืชไปพร้อมกันเพื่อให้เป็นปุ๋ยสำหรับข้าว และอีกแบบหนึ่งสำหรับการปลูกข้าวโดยการหว่านแล้วจึงทำการคราดกลบ โดยจะทำการไถกลบวัชพืชให้ตายก่อนจึงทำการหว่านเมล็ดข้าวลงไปแปลงนาแล้วทำการคราดกลบเมล็ดข้าว สำหรับเมล็ดข้าวที่ใช้ในการหว่านจะมีทั้งแบบการหว่านแห้งซึ่งเป็นการหว่านเมล็ดข้าวแห้งที่ไม่ได้แช่น้ำก่อนลงไปแปลงนาที่มีน้ำขังแห้งสลับกันไป และอีกแบบคือการหว่านใต้น้ำ เป็นการหว่านเมล็ดข้าวที่ทำการแช่น้ำก่อนประมาณ ๒ วันเพื่อให้รากงอกก่อนแล้วนำไปหว่านลงในแปลงนาที่มีน้ำขังอยู่

- การทำนาดำ เป็นการทำนาโดยวิธีการใช้ต้นกล้าปักดำลงไปแปลงนา โดยจะทำการในช่วงที่มีฝนตกชุก หรือในท้องนาที่มีน้ำท่วมพอที่จะสามารถปักดำได้ ขั้นแรกจะต้องมีการเตรียมแปลงไว้สำหรับเพาะต้นกล้าเสียก่อน จากนั้นชาวนาจะนำเมล็ดพันธุ์ไปแช่น้ำไว้ประมาณ ๑-๒ คืน เมื่อรากงอกแล้วก็จะไปหว่านลงในแปลงที่เตรียมไว้สำหรับเพาะกล้า เมื่อต้นกล้ามีอายุ ๒๕-๓๐ วัน จะถอนต้นกล้าแล้วมัดรวมไว้เป็นกำๆ ขนาดพออุ้มได้หากปลายยาวก็จะตัดปลายใบข้าวเสียก่อน แล้วจึงนำไปปักดำที่แปลงนาที่ได้ทำการไถและคราดไว้แล้ว สำหรับระยะห่างในการดำหากพื้นที่อุดมสมบูรณ์ก็จะปลูกห่างกว่าพื้นที่ไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ เพราะต้นข้าวจะกอใหญ่เปียดกันแน่น ทำให้รวงข้าวรับแสงไม่ค่อยดี

(๔) ระบบการให้น้ำ

อำเภอปทุมรัตน์อาศัยน้ำฝนตามฤดูกาลเป็นหลัก และบางพื้นที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สามารถสูบน้ำเข้าแปลงได้

(๕) การดูแลรักษา

- ระดับน้ำ ตั้งแต่เริ่มหว่านจนข้าวแตกกอ ระดับน้ำไม่ควรเกิน ๕ เซนติเมตร เมื่อข้าวแตกกอเต็มที่ ระดับน้ำอาจเพิ่มสูงขึ้นได้ เพื่อจะได้ไม่ต้องสูบน้ำบ่อย ๆ แต่ไม่ควรเกิน ๑๐ เซนติเมตร เพราะถ้าระดับน้ำสูงจะทำให้ต้นข้าวที่แตกกอเต็มที่แล้ว เพิ่มความสูงของต้น และความยาวของใบ โดยไม่ได้ประโยชน์อะไร เป็นเหตุให้ต้นข้าวล้ม เกิดการทำลายของโรคและแมลงได้ง่าย

- การกำจัดวัชพืช การใช้มือถอนหรือเครื่องมืออื่น เช่น มีด จอบ เสียม ไถ ฯลฯ การกำจัดวัชพืชในแปลงข้าวไร่ ควรทำภายใน ๔๐ วันหลังข้าวงอก ประมาณ ๒-๓ ครั้ง หากทำการกำจัดวัชพืชเมื่อข้าวมีอายุมากจะมีผลกระทบต่อผลผลิตของข้าว เนื่องจากข้าวจะเข้าสู่ระยะสร้างรวงหรือตั้งท้อง ในระยะนี้ข้าวจะยึดลำต้นสูงกว่าวัชพืช เช่นเดียวกับข้าวนาที่สูง ควรเก็บวัชพืชในนาทิ้งออกเป็นต้นเล็กๆหรือเศษวัชพืชที่ตกค้างจากการเตรียมดิน ในระยะ ๒-๔ สัปดาห์ประมาณ ๑-๒ ครั้งหรือมากกว่า หากมีจำนวนวัชพืชมากการกำจัดวัชพืชด้วยมือแต่ละครั้งควรห่างกันประมาณ ๒ สัปดาห์

- การป้องกันศัตรูศัตรูอื่น ศัตรูศัตรู เช่น นก หนู ลิง เข้าทำลาย การป้องกันอาจทำได้หลายวิธี เช่น สร้างกบดัก ทำหุ่นไล่กา ใช้คนไล่ การปลูกเป็นผืนใหญ่ การเลือกปลูกพันธุ์ที่มีการออกดอกพร้อมกัน หรือปลูกพืชอื่น เช่น ข้าวโพด แตง เพื่อล่อสัตว์ประเภทฟันแทะ

(๖) การใส่ปุ๋ย

- ก่อนการปลูก เมื่อไถเสร็จใส่วัสดุอินทรีย์บำรุงดิน เช่น มูลสัตว์ ปุ๋ยหมัก เป็นต้น ประมาณ ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม ต่อไร่ หรือใช้เศษใบไม้ในอัตราประมาณ ๑๐๐-๓๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

- ระยะกล้า ใส่ปุ๋ยธาตุอาหารทั้ง ๓ ธาตุ ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) และโพแทสเซียม (K) ให้ใส่พร้อมกัน อัตรา ๕ - ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่

- ระยะข้าวสร้างรวงอ่อน หรือ กำเนิดช่อดอก ใส่ปุ๋ยไนโตรเจน (N) อัตรา ๕ - ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่

- ระยะข้าวตั้งท้อง ใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา ๕ - ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ หรือปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต อัตรา ๑๐ - ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่

(๗) การเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวข้าวเมื่อถึงระยะสุกแก่เหมาะสมคือ ๒๘-๓๐ วันหลังออกดอก มีการเก็บเกี่ยวสองลักษณะคือ แรงงานคนโดยใช้เคียวเกี่ยวข้าวทีละหลาย ๆ รวง และเก็บเกี่ยวโดยเครื่องเกี่ยวนวดใช้เวลาเก็บเกี่ยวเร็ว แต่ข้าวมีความชื้นสูงประมาณ ๒๕-๓๐%

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

การนวดข้าว การใช้คนนวดหรือนวดด้วยเท้า เป็นวิธีที่ดีทำให้ข้าวไม่เสียคุณภาพ และมีการสูญเสียน้อยแต่ต้องใช้เวลาและเปลืองแรงงานมาก ไม่เหมาะกับการทำนามาก ๆ แต่เหมาะกับข้าวที่จะเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์

- การนวดโดยวิธีฟาด ฟาดกับลานข้าวโดยตรงในครุหรือภาชนะอื่น ๆ การนวดวิธีนี้จะทำให้เกิดการสูญเสียอันเกิดจากแรงของการฟาด ทำให้มีเมล็ดบางส่วนกระเด็นสูญหายไป และบางส่วนก็ตกค้างอยู่ในรวงอันเกิดจากการนวดไม่หมด

- การนวดโดยใช้เครื่องนวด ปัจจุบันยังนิยมใช้กันอยู่ในบริเวณที่ยังไม่มีรถเกี่ยวนวดใช้ ซึ่งส่วนใหญ่ก็มีเครื่องทำความสะอาดอยู่ในตัวทำให้สะดวกและรวดเร็ว เสียค่าใช้จ่ายต่ำ เหมาะแก่เกษตรกรที่มีการทำนามาก ๆ และใช้คนเกี่ยว

- การใช้เครื่องเกี่ยวนวด เครื่องจะทำการเกี่ยวและนวดข้าวออกมาเลยเมล็ดข้าวที่นวดได้จะออกมาจากเครื่องนวดและบรรจุในถังเก็บหรือในกระสอบ

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

ระยะปลูกใช้เมล็ดพันธุ์ที่ดี ทนทาน ต่อโรคและแมลง และเดินสำรวจแปลงข้าว หากพบโรค และแมลง ดำเนินการกำจัดโดยใช้ทั้งชีวภัณฑ์และสารเคมีตามลักษณะอาการ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลโนนสง่า มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว				←	△		→			←	▽	→
สัญลักษณ์				↔	ช่วงฤดูปลูก			△	ปลูกสูงสุด			
				←	ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว			▽	เก็บเกี่ยวสูงสุด			

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลโนนสง่า มีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๑,๙๐๐ - ๔,๑๐๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๑๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ ปี ๒๕๖๗ ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

รายการ	บาท
ค่าเตรียมดิน	๖๐๐-๘๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์	๑๐๐-๖๐๐
ค่าปุ๋ย	๕๐๐-๑๐๐๐
ค่าสารเคมีกำจัดโรค-แมลง	๑๐๐-๔๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐-๖๐๐
ค่าขนส่ง	๑๐๐-๒๐๐
ค่าแรง	๓๐๐-๕๐๐
รวม	๑,๙๐๐-๔,๑๐๐

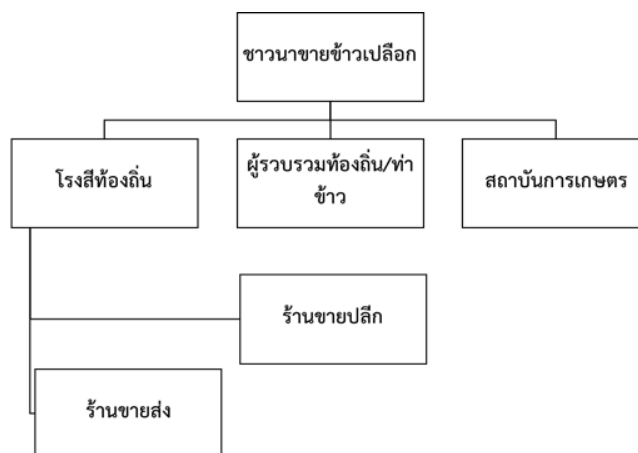
(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอปทุมรัตน์, พ.ศ.๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาดข้าวหอมมะลิ ๑๐๕

ผลผลิตถูกขายผ่านโรงสีโดยตรงมากที่สุดโรงสีขนาดใหญ่ที่เป็นจุดรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาล ซึ่งเป็นการส่งเสริมการผูกขาดในตลาดข้าวให้กับโรงสีขนาดใหญ่รองลงมาขายผ่าน

ผู้รวบรวมท้องถิ่น/ทำข้าว และขายผ่านสถาบันเกษตรกร เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ภาพที่ ๑๒ แสดงวิธีการตลาดข้าวหอมมะลิของตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปทุมรัตน์, พ.ศ.๒๕๖๗)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป
(โรงสีพ่อค้า ในเขตอำเภอปทุมรัตน์)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่
(ไม่มี)

๑.๕ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทาง การแก้ไข

ตารางที่ ๑๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของ ปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบล เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้า และการตลาด ๑. ข้าว	๑. ภัยพิบัติ (แล้ง) ๒. การระบาดของโรค-แมลง ๓. ต้นทุนการผลิตสูง ๔. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๕. ขาดแคลนแหล่งเงินทุน	๑. วางแผนระบบน้ำ ๒. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ๓. ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๔. จัดทำแปลงพยายกรณ์เตือนการระบาดของศัตรูพืช ๕. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิต พันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ใช้เอง ๕. รวมกลุ่มกัน	ทุกหมู่บ้าน	มาก
ด้านเกษตรกรและ องค์กรเกษตรกร ๑. การรวมกลุ่ม	๑. ขาดการรวมกลุ่มของ เกษตรกร	๑. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่ออำนาจในการต่อรองราคา ผลผลิต ๒. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อการแปรรูปผลผลิตจากข้าว	ทุกหมู่บ้าน	ปานกลาง
ด้านการแปรรูป ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. การแปรรูปข้าว	๑. ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการ แปรรูป ๒. ขาดเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ๓. ขาดมาตรฐานการรับรอง คุณภาพ	๑. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่อผลิตข้าวที่มีคุณภาพและขอการ รับรอง ๒. ศึกษานวัตกรรมแปรรูปโดยสถาบันการศึกษาในพื้นที่หรือผู้ที่มี ความเชี่ยวชาญ	ทุกหมู่บ้าน	ปานกลาง

การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๑๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. พื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการปลูกข้าวหอมมะลิ ๒. เกษตรกรมีความชำนาญในการผลิตข้าว ๓. ผลผลิตข้าวมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ๔. ผลผลิตข้าวสามารถนำไปแปรรูปได้หลากหลาย	๑. แหล่งน้ำไม่เพียงพอ ๒. เกษตรกรสูงอายุ ๓. เกษตรกรไม่ยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๔. พันธุ์ข้าวไม่ต้านทานโรค ๕. เมล็ดพันธุ์ข้าวมีพันธุ์ปน ๖. ต้นทุนการผลิตสูง ๗. มีการใช้สารเคมีในการทำนา
โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
๑. มีตลาดรองรับ ๒. มีความต้องการของตลาดสูง ๓. มีหน่วยงานราชการให้ความรู้ให้ ความสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ๔. มีกลุ่มแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต ๕. มีความรู้ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม	๑. การผลิตข้าวคุณภาพดีเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ๒. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ๓. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปข้าวหอมมะลิ	๑. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต ๒. ส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ให้ทำการเกษตรมากขึ้น ๓. สนับสนุนการบริหารจัดการแหล่งน้ำ
ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
๑. ราคาผลผลิตแปรปรวน ๒. ไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตเองได้ ๓. มีภัยธรรมชาติและโรคระบาด	๑. สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง) ๒. สร้างความรู้ความเข้าใจด้านการป้องกันโรคแมลงศัตรูพืช ๓. แปรรูปผลผลิตในช่วงราคาตกต่ำ	๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริมอื่นๆ

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ การผลิตข้าวคุณภาพดีเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า
- ๑.๒ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน
- ๑.๓ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปข้าวหอมมะลิ

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๒ ส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ให้ทำการเกษตรมากขึ้น
- ๒.๓ สนับสนุนการบริหารจัดการแหล่งน้ำ

๓. กลยุทธ์ป้องกัน

- ๓.๑ สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)
- ๓.๒ สร้างความรู้ความเข้าใจด้านการป้องกันโรคแมลงศัตรูพืช
- ๓.๓ แปรรูปผลผลิตในช่วงราคาคงต่ำ

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริมอื่น ๆ

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๘. ปริมาณการปลูกข้าว. สืบค้น ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ จาก :

<https://farmer.doae.go.th/>

..... ๒๕๖๘. พื้นที่เพาะปลูกพืช. แหล่งที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>

..... ๒๕๖๘. วิสาหกิจชุมชน. แหล่งที่มา : <https://smce.doae.go.th/>

..... ๒๕๖๘. หัวหน้าครัวเรือน, ลักษณะการประกอบอาชีพ, การถือครองที่ดิน, ประเภท
เอกสารสิทธิ์. สืบค้น ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ จาก : <https://aiu.doae.go.th/>

สำนักงานสถิติจังหวัดร้อยเอ็ด.๒๕๖๗. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดร้อยเอ็ด (GPP) ปีพ.ศ.๒๕๕๒ - ๒๕๖๑ .

สืบค้นวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ . จาก : [https://roiet.nso.go.th/index.php?option=com_content
&view=article&id=๓๐๑:๒๙-jul-๒๐๒๐-roi-et-provincial-gross-product-gpp-year-๒๐๐๙-](https://roiet.nso.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=๓๐๑:๒๙-jul-๒๐๒๐-roi-et-provincial-gross-product-gpp-year-๒๐๐๙-๒๐๑๘&catid=๓๖)

๒๐๑๘&catid=๓๖